

Бекітемін:
Басқарма мүшесі - академиялық
мәселелер бойынша проректор
Үскенбаева Р.К.
" " " 2025 ж.

**Т.Қ. Бәсенов атындағы Сәулет және құрылыс институты
«Сәулет» кафедрасы**

6B07307 - «Сәулет»

(B073 – «Сәулет» білім беру бағдарламаларының тобы)

**білім беру бағдарламаласы үшін
2025-2026 оқу жылына арналған**

**ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНДАРЫНЫҢ
БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы, 2025

**6B07307 – «Сәулет»
(B073 – «Сәулет» білім беру бағдарламаларының тобы)
білім беру бағдарламаларына арналған
шығармашылық емтихандар бағдарламасы**

1. Жалпы ережелер

1. Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университетінде (бұдан әрі - ҚазҰТЗУ) шығармашылық емтиханды өткізудің осы Қағидалары шығармашылық дайындықты талап ететін мамандықтарға (бұдан әрі – шығармашылық мамандықтар) түсушілер үшін шығармашылық бағдарға түсу емтиханын өткізу тәртібін белгілейді.

2. ҚазҰТЗУ-не шығармашылық мамандықтарға түсетін тұлғаларды қабылдау тәртібі жоғары оқу орындарының кәсіптік білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларымен реттеледі.

3. Шығармашылық емтиханның мақсаты – талапкердің шығармашылық қабілеттерінің және шығармашылық бағыттағы мамандықты игерудің жеке алғышарттарының бар-жоғын тексеру.

4. Шығармашылық емтихандарды Сәтбаев университетінің пәндік комиссиясы өткізеді.

5. Әр мамандық бойынша шығармашылық емтихандар саны екі.

6. Шығармашылық емтихандар 2025 жылдың 7-15 шілдесі аралығында өтеді.

7. Шығармашылық емтихандарды ұйымдастыру және өткізу үшін осы саладағы құзыретті мамандардан пәндік комиссиялар құрылады, олардың құрамы Сәтбаев атындағы университет ректорының бұйрығымен бекітіледі.

8. Шығармашылық емтихандарды өткізу кестесін (пәні, күні, уақыты мен орны, консультациялар, нәтижелерді жариялау күні) қабылдау комиссиясының төрағасы бекітеді және құжаттарды қабылдау басталғаннан кешіктірмей талапкерлердің назарына жеткізіледі.

9. Сәтбаев университетінде өткізілетін шығармашылық емтихандар 50 балдық жүйе бойынша бағаланады. Сынақ нәтижелері бойынша олардың сәтті өткенін растайтын ұпайлардың ең аз саны – 20.

10. Бірінші шығармашылық емтиханда белгіленген балл санынан аз жинаған талапкерлер келесі емтиханға жіберілмейді.

2. Шығармашылық емтихандарды өткізу тәртібі

1. Шығармашылық емтихандар өткізу үшін аудиторияға жіберуді және емтихандарды өткізу кезіндегі заңдылықты сақтауды қабылдау комиссиясының жауапты хатшысы және оның орынбасары, арнайы кезекшілер, емтихандарға тартылған техникалық хатшылар қамтамасыз етеді.

2. Шығармашылық емтихандарды өткізу кезінде қабылдау комиссиясы төрағасының рұқсатынсыз аудиторияда бөгде адамдардың болуына жол берілмейді.

3. Үміткер шығармашылық емтиханға кестеде көрсетілген күн мен уақытта келуі керек. Талапкерді аудиторияға жіберу емтихан басталғанға дейін 30 минут

бұрын жүзеге асырылады.

4. Шығармашылық емтихан аудиториясына емтихан қабылдаушыны жіберу жеке басын куәландыратын құжатты және құжаттарды қабылдау туралы қолхатты көрсеткеннен кейін жүзеге асырылады.

5. Шығармашылық емтихандарды тапсыру кезінде талапкер өзімен бірге тек жеке басын куәландыратын құжатты, түбіртек, кеңсе тауарларын және емтиханды тапсыруға қажетті заттарды ала алады. Өтініш беруші аудиторияда бұл үшін арнайы бөлінген үстелге (аудиторияға кіре берісте) қосымша заттарды қалдырады.

6. Шығармашылық емтихандарда тыныштық пен достық атмосфера қамтамасыз етілуі керек, талапкерлерге өз білімдері мен дағдыларының деңгейін толық көрсетуге мүмкіндік беру керек.

7. Шығармашылық емтихандарды тапсыру кезінде талапкерлерге байланыс құралдарын және электрондық есептеуіш техниканы алып жүруге және пайдалануға тыйым салынады. Емтихан белгіленген уақытта қатаң түрде басталады.

8. Қабылдау емтиханы басталғаннан кейін талапкерлерге емтихан материалы беріледі және титулдық парақтарды ресімдеу ережелері, сондай-ақ қабылдау емтиханының басталу және аяқталу уақыты, нәтижелерін жариялау уақыты мен орны және апелляция.

9. Шығармашылық емтихандарды тапсыру кезінде үміткерлер келесі ережелерді сақтауы керек:

- емтихан қабылдаушы көрсеткен орынға ие болу;
- үндемеңіз және өз бетіңізше жұмыс істемеңіз, емтихан алушылармен және басқа талапкерлермен сөйлеспеңіз;
- аудиторияны айналып өтпеңіз, орын ауыстырмаңыз;
- қабылдау тестілеуінің белгіленген аяқталу уақытына дейін емтихан қабылдаушының рұқсатынсыз емтихан қабылдау бөлмесінен шықпауға;
- инфекцияның таралуын болдырмау шараларын сақтау үшін барлық қажетті сақтық шараларын және әлеуметтік қашықтықты сақтау.

10. Емтихандарды өткізу ережелерін бұзғаны үшін талапкер аудиториядан шығарылуы мүмкін. Бұл ретте емтихан жұмысының титулдық парағына емтихан тапсырушылардың қолдарымен куәландырылған алып тастау себебі туралы жазба енгізіледі. Бұл жұмыс тоқтатылды.

11. Егер талапкер емтиханның басталуына бір сағаттан аз уақыт кешігіп қалса, талапкер емтиханға жіберіледі. Бірақ сонымен бірге тапсырманы орындау уақыты ол үшін ұлғаймайды: ол бұл туралы алдын ала ескертіледі.

12. Егер талапкер емтиханды бастауға бір сағаттан артық кешігіп қалса, талапкер қабылдау тестілеуіне келмеген болып есептеледі.

13. Емтиханға дәлелді себепсіз келмеген талапкерлер емтиханға жіберілмейді.

14. Талапкер емтиханға кешігіп келген немесе дәлелді себептермен келмеген жағдайда, ол емтиханға басқа уақытта – бекітілген кесте шеңберінде қабылдау комиссиясы төрағасының, жауапты хатшысының рұқсатымен – емтиханға жіберілуіне рұқсат етіледі. жазбаша өтініш және тестілеуді жіберіп алудың дәлелді себебін растайтын құжатты ұсыну.

Емтиханды жіберіп алудың дәлелді себебі:

- өтініш берушінің ауруы (медициналық мекеменің мөрімен расталған ауруы туралы медициналық анықтаманы ұсынумен расталады);

– төтенше жағдай (төтенше жағдай фактісін тіркеген мемлекеттік ұйымның анықтамасын ұсынумен расталады).

15. Шығармашылық емтиханға дәлелді себептермен (ауруы немесе басқа да құжатталған мән-жайлар) бойынша келмеген адамдар қосымша белгіленген күні жіберіледі.

16. Тиісті емтихандарға қайта түсуге рұқсат етілмейді.

17. Емтихан жұмыстарын тексеру тек университет ғимаратында жүргізіледі.

18. Шығармашылық жұмыстарды тексеруді тек емтихан алушылар – бекітілген пәндік емтихан комиссиясының мүшелері жүзеге асырады.

19. Пәндік емтихан комиссиясының төрағасы емтихан алушылар бағалаған емтихандық жұмыстарды төмен және жоғары баллға қосымша тексереді. Пәндік емтихан комиссиясының төрағасы қойылған бағалардың объективтілігін өз қолымен куәландырады.

20. Шығармашылық емтиханның нәтижелері бағалау парағымен және пәндік комиссияның хаттамасымен ресімделеді.

21. Тексерілген құжаттарды, емтихан парақтарын және бағалары мен емтихан қабылдаушылардың қолдары қойылған хаттамаларды пәндік емтихан комиссиясының төрағасы нәтижелерді жариялау үшін жауапты хатшыға (оның орынбасарына) береді.

22. Шығармашылық емтиханның нәтижелері емтихан өткізген күні жарияланады.

23. Шығармашылық емтиханды қайта тапсыруға рұқсат етілмейді.

3. Апелляциялық комиссия

1. Шығармашылық емтихандарды бағалау кезінде талаптардың сақталуын қамтамасыз ету және даулы мәселелерді шешу, шығармашылық емтихан тапсыратын адамдардың құқықтарын қорғау мақсатында апелляциялық комиссия.

2. Шығармашылық емтихан нәтижелерімен келіспеген адамдардың өтініштерін қарау үшін апелляциялық комиссиялар құрылады. Апелляциялық комиссияның төрағасы мен құрамы Сәтбаев атындағы университет ректорының бұйрығымен бекітіледі.

3. Апелляцияға өтінішті апелляциялық комиссия төрағасының атына шығармашылық емтихан тапсырған тұлға жеке өзі береді. Өтініштер шығармашылық емтиханның нәтижелері жарияланғаннан кейін келесі күні сағат 13:00-ге дейін қабылданады және апелляциялық комиссияда бір күн ішінде қаралады.

4. Апелляциялық комиссия әрбір өтініш берушімен жеке негізде жұмыс істейді. Өтініш беруші апелляциялық комиссияның отырысына келмеген жағдайда оның апелляцияға берген өтініші қаралмайды.

5. Өтініш берушінің шығармашылық емтихан нәтижелерімен келіспеуіне апелляциялық шағым бойынша шешім комиссия мүшелерінің жалпы санының көпшілік даусымен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы төраға мен Комиссияның барлық мүшелері қол қоятын хаттамамен ресімделеді.

6. Шығармашылық мамандықтарға түсетін тұлғалар үшін екі сынақ пәні бойынша баллдар есепке алынады: Қазақстан тарихы, оқу сауаттылығы.

4. Нормативтік талаптар

6B07307—«Сәулет» білім беру бағдарламаласы адамнан белгілі табиғи және жүре пайда болған деректер мен қабілеттердің болуын талап ететін шығармашылық мамандықтардың қатарына жатады.

Қабылдау емтихандарының бағдарламасы мен тапсырмалары шығармашылық қабілеті бар, сауаттылығы белгілі, көркемдік талғамы, композициялық және графикалық деңгейі бар жастарды толық анықтайтындай етіп құрастырылған.

6B07307 – «Сәулет» білім беру бағдарламасына түсу үшін талапкерлер екі шығармашылық емтихан тапсырады:

1) **«Сызу (гипс басы)» шығармашылық емтиханы;**

2) **Сурет салу.**

Композициялық сурет түріндегі шығармашылық емтихан талапкерлерге көркемдік сауаттылық, дерексіз және кеңістіктік ойлау, графикалық мәдениет негіздерін көрсетуге мүмкіндік береді.

Жобалау емтиханы талапкерлердің берілген бастапқы элементтер негізінде жаңа формаларды құрастыру қабілетін ашады, олардың кеңістіктік қиялының деңгейін, құрастырылған композицияларды үш проекцияда бейнелеу қабілетін бағалауға мүмкіндік береді.

5. 6B07307 – «Сәулет» білім беру бағдарламасына емтиханның бағалау критерийлері

Мектеп түлектеріне арналған «Сурет (гипс басы)» пәні:

Сурет салудан шығармашылық емтихан **50 балдық** шкала бойынша бағаланады:

45–50 балл - «өте жақсы»,

39–44 балл – «жақсы»,

25–38 балл – «қанағаттанарлық»,

0–24 балл – «қанағаттанарлықсыз».

«Өте жақсы» деген баға (45–50 балл):

Жарық пен реңкті және тональдық қатынастарды беру арқылы модельдің көлемді формасын анықтай отырып, композиция, перспектива және пропорция талаптарына сәйкес дұрыс құрастырылған сызбаның композициялық идеясының өзіндік ерекшелігі бағаланады. - сапалы көлеңкелеу.

«Жақсы» деген баға (39–44 балл):

Жоғарыда көрсетілген критерийлердің бірінде қатесі бар сызба бағаланады.

«Қанағаттанарлық» деген баға (25–38 балл):

Жоғарыда көрсетілген критерийлерден қателері бар сызба бағаланады, парақтағы сызбаның орналасуында қате жіберілді.

«Қанағаттанарлықсыз» деген баға (0–24 балл):

Жоғарыда көрсетілген критерийлер бойынша сызда бірнеше қателер болса және орындалған тапсырма талаптарға сәйкес келмесе, жұмыс бағаланады.

Мектеп түлектеріне арналған «Сызу» пәні

Шығармашылық емтихан «Сызу» пәні **50 балдық** жүйе бойынша бағаланады:

45–50 балл – «өте жақсы»,

39–44 балл – «жақсы»,

25–38 балл – «қанағаттанарлық»,

0–24 балл – «қанағаттанарлықсыз».

Сызбаға графикалық тапсырмаларды тексеру және қабылдау кезінде қабылдау комиссиясы талапкерлердің сызбаларды дұрыс орындай алуына назар аударады, кеңістіктік ойлаудың даму дәрежесін, сондай-ақ теориялық материалды меңгеру деңгейін ескереді. Өтініш берушілер орындаған графикалық тапсырмалар келесі критерийлер бойынша бағаланады:

«Өте жақсы» деген баға (45–50 балл):

Өтініш беруші графикалық тапсырманы қатесіз орындады, сызба ГОСТ және ESKD сәйкес орындалды. Тапсырмадағы барлық графикалық конструкциялар дұрыс және анық жасалған, өлшемдері дұрыс қолданылған. Кеңістіктік ойлаудың жоғары дәрежесін көрсетеді.

«Жақсы» деген баға (39–44 балл):

Өтініш беруші графикалық тапсырманы болмашы қателермен орындады. Сызба тапсырмаға ұсынылған ГОСТ-қа сәйкес жасалған. Тапсырмадағы графикалық конструкциялар негізінен дұрыс орындалған. Кеңістіктік ойлаудың жақсы қабілетін көрсетеді.

«Қанағаттанарлық» деген баға (25–38 балл):

Өтініш беруші графикалық тапсырманы елеулі қателермен орындады, сызба осы графикалық тапсырмаға ұсынылған ГОСТ-ты біршама бұзумен жасалған. Құрылыс нақты және дәл жүргізілмеген. Кеңістіктік ойлаудың аз дәрежесін көрсетеді.

«Қанағаттанарлықсыз» деген баға (0–24 балл):

Графикалық тапсырманы қате орындаған талапкер қиюды орындау кезінде нашар білімін анықтады, қиықтар дұрыс салынбаған, сызу сызықтары сақталмаған, масштаб қате қолданылған. Кеңістіктік ойлау қабілетінің төмендігін көрсетеді.

Колледж түлектеріне арналған «Сурет (гипс басы)» пәні

Сурет бойынша шығармашылық емтихан **20 балдық шкала** бойынша бағаланады:

18-20 балл – «өте жақсы»,

15-17 балл – «жақсы»,

10-14 балл – «қанағаттанарлық»,

0-9 балл – «қанағаттанарлықсыз».

«Өте жақсы» деген баға (18–20 балл):

Жарық пен реңкті және тональдық қатынастарды беру арқылы модельдің көлемді формасын анықтай отырып, композиция, перспектива және пропорция талаптарына сәйкес дұрыс құрастырылған сызбаның композициялық идеясының өзіндік ерекшелігі бағаланады. - сапалы көлеңкелеу.

«Жақсы» деген баға (15-17 балл):

Жоғарыда көрсетілген критерийлердің бірінде қатесі бар сызба бағаланады.

«Қанағаттанарлық» деген баға (10-14 балл):

Жоғарыда көрсетілген критерийлерден қателері бар сызба бағаланады, парақтағы сызбаның орналасуында қате жіберілді.

«Қанағаттанарлықсыз» деген баға (0–9 балл):

Жоғарыда көрсетілген критерийлер бойынша сызбада бірнеше қателер болса және орындалған тапсырма талаптарға сәйкес келмесе, жұмыс бағаланады.

Колледж түлектеріне арналған «Сызу» пәні

Шығармашылық емтихан **20 балдық** шкала бойынша бағаланады:

18-20 балл – «өте жақсы»,

15-17 балл – «жақсы»,

10-14 балл – «қанағаттанарлық»,

0-9 балл – «қанағаттанарлықсыз».

Сызбаға графикалық тапсырмаларды тексеру және қабылдау кезінде қабылдау комиссиясы талапкерлердің сызбаларды дұрыс орындай алуына назар аударады, кеңістіктік ойлаудың даму дәрежесін, сондай-ақ теориялық материалды меңгеру деңгейін ескереді. Өтініш берушілер орындаған графикалық тапсырмалар келесі критерийлер бойынша бағаланады:

«Өте жақсы» деген баға (18–20 балл):

Өтініш беруші графикалық тапсырманы қатесіз орындады, сызба ГОСТ және ESKD сәйкес орындалды. Тапсырмадағы барлық графикалық конструкциялар дұрыс және анық жасалған, өлшемдері дұрыс қолданылған. Кеңістіктік ойлаудың жоғары дәрежесін көрсетеді.

«Жақсы» деген баға (15-17 балл):

Өтініш беруші графикалық тапсырманы болмашы қателермен орындады. Сызба тапсырмаға ұсынылған ГОСТ-қа сәйкес жасалған. Тапсырмадағы графикалық конструкциялар негізінен дұрыс орындалған. Кеңістіктік ойлаудың жақсы қабілетін көрсетеді.

«Қанағаттанарлық» деген баға (10-14 балл):

Өтініш беруші графикалық тапсырманы елеулі қателермен орындады, сызба осы графикалық тапсырмаға ұсынылған ГОСТ-ты біршама бұзумен жасалған. Құрылыс нақты және дәл жүргізілмеген. Кеңістіктік ойлаудың аз дәрежесін көрсетеді.

«Қанағаттанарлықсыз» деген баға (0–9 балл):

Графикалық тапсырманы қате орындаған талапкер қиюды орындау кезінде нашар білімін анықтады, қиықтар дұрыс салынбаған, сызу сызықтары сақталмаған, масштаб қате қолданылған. Кеңістіктік ойлау қабілетінің төмендігін көрсетеді.

Пәндік комиссияның төрағасы

Құспанғалиев Б.У.

**«Сәулет» кафедрасының
меңгерушісі**

Сұлтанова Қ.Р.